

המוסד לביטוח לאומי

אוקטובר, 2015

חזון המוסד לביטוח לאומי

מדיניות

המוסד לביטוח לאומי הנו הגוף המקצועי והמוביל בתחום הביטחון הסוציאלי בישראל.

הביטוח הלאומי פועל על פי חוק ליישום מדיניות הרווחה של מדינת ישראל, והוא שותף משפיע בהתווייתה ובשמירה עליה. רעיון הערבות ההדדית, הקטנת הפערים בחברה, צמצום העוני והבטחת קיימות מערכת הביטחון הסוציאלי לאורך זמן, עומדים בבסיס פעילות הארגון.

שירות

הביטוח הלאומי יפעל באופן יזום, ביעילות ותוך גילוי רגישות לכבוד האדם, כך שכל מבוטח ומבוטח יוכלו למצות את זכויותיהם. דרכו של הביטוח הלאומי תהיה מושתתת על חתירה מתמדת למצוינות, תוך התאמה לצרכים המשתנים של מקבלי השירות ושמירה על קשר רציף עם המבוטחים והקהילה.

עובדים

הביטוח הלאומי יהיה אבן שואבת לכוח אדם מקצועי, איכותי וערכי, המבצע את עבודתו מתוך תחושת שליחות, אחריות ושייכות. הביטוח הלאומי יפעל לפיתוח המשאב האנושי ולשיפור מתמיד של הכלים העומדים לרשותו.

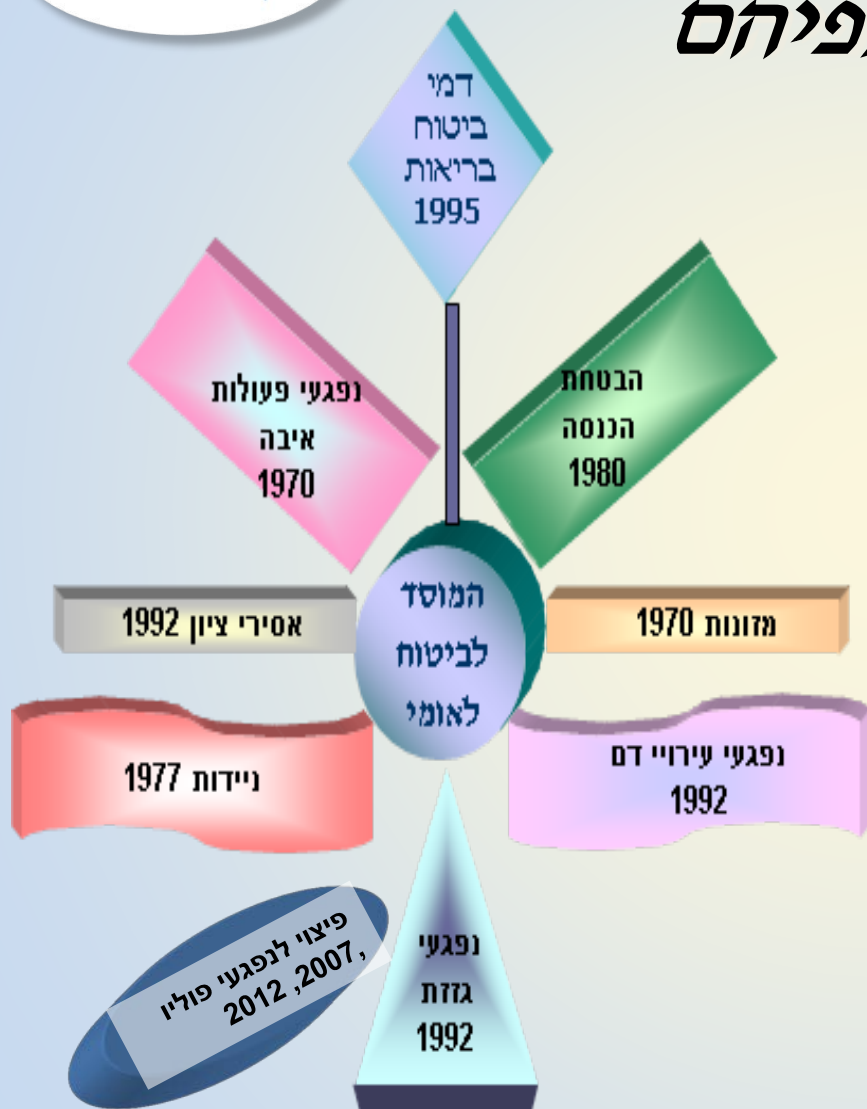

הביטוח הלאומי במספרים

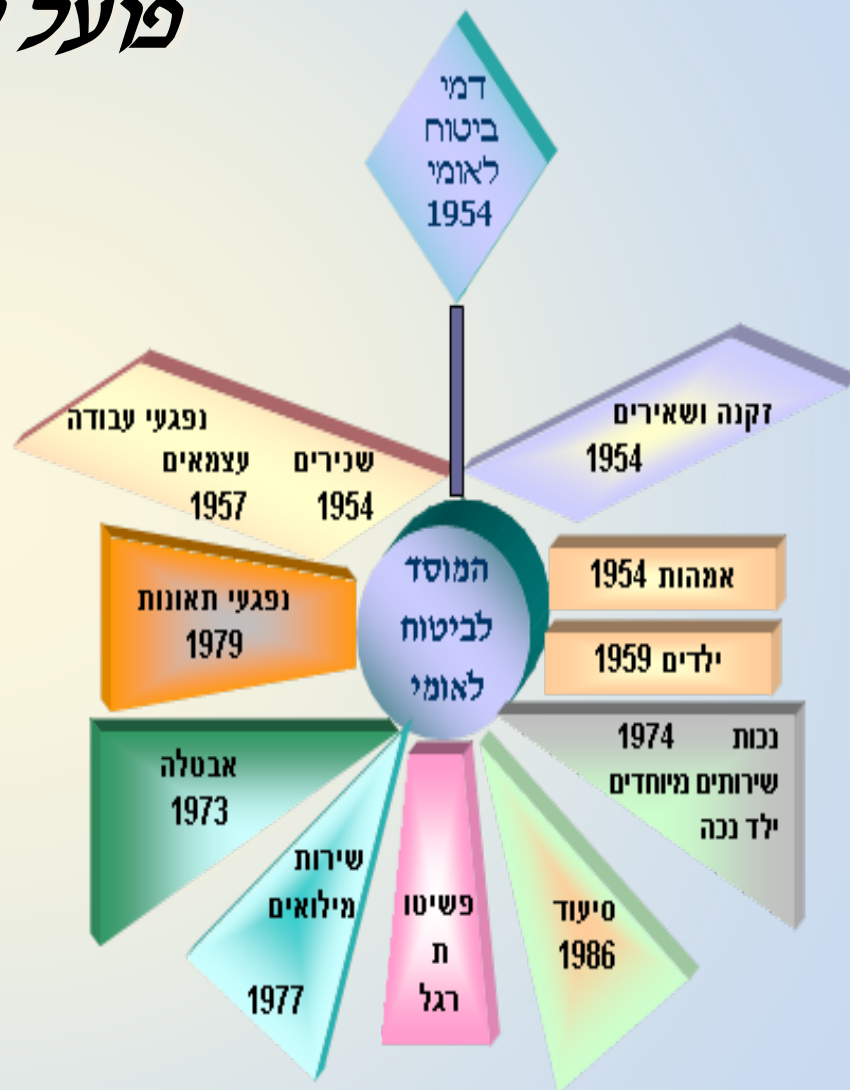
שנת 2015

- **32** תכניות סוציאליות מרכזיות ובהן **130** סוגי תשלומים.
- תקבולים בגובה של **71 מיליארד** ₪ (ללא ריבית).
- תשלומי גמלאות בגובה של **74 מיליארד** ₪ ב-**34 מיליון** תשלומים בשנה.
- **15 מיליון** אינטראקציות עם הציבור בשנה.
- **4 מיליון** מבקרים בשנה ב-**78** מרכזי שירות.
- **500 אלף** טלפונים למוקד בחודש (23 אלף ליום, 6 מיליון בשנה).
- **מיליון** תביעות חדשות בשנה, מתוכן **חצי מיליון** באופן יזום ואוטומטי.
- **275,000** דיונים בשנה בועדות רפואיות.
- כ-**4,000** עובדים (כולל עובדי מחשוב).
- **32** מערכות מחשוב בגבייה ובגמלאות.

חוקים שהמוסד לביטוח לאומי פועל לפיהם

חוקים אחרים והסכמים

חוק הביטוח הלאומי

קצבאות הביטוח הלאומי בישראל

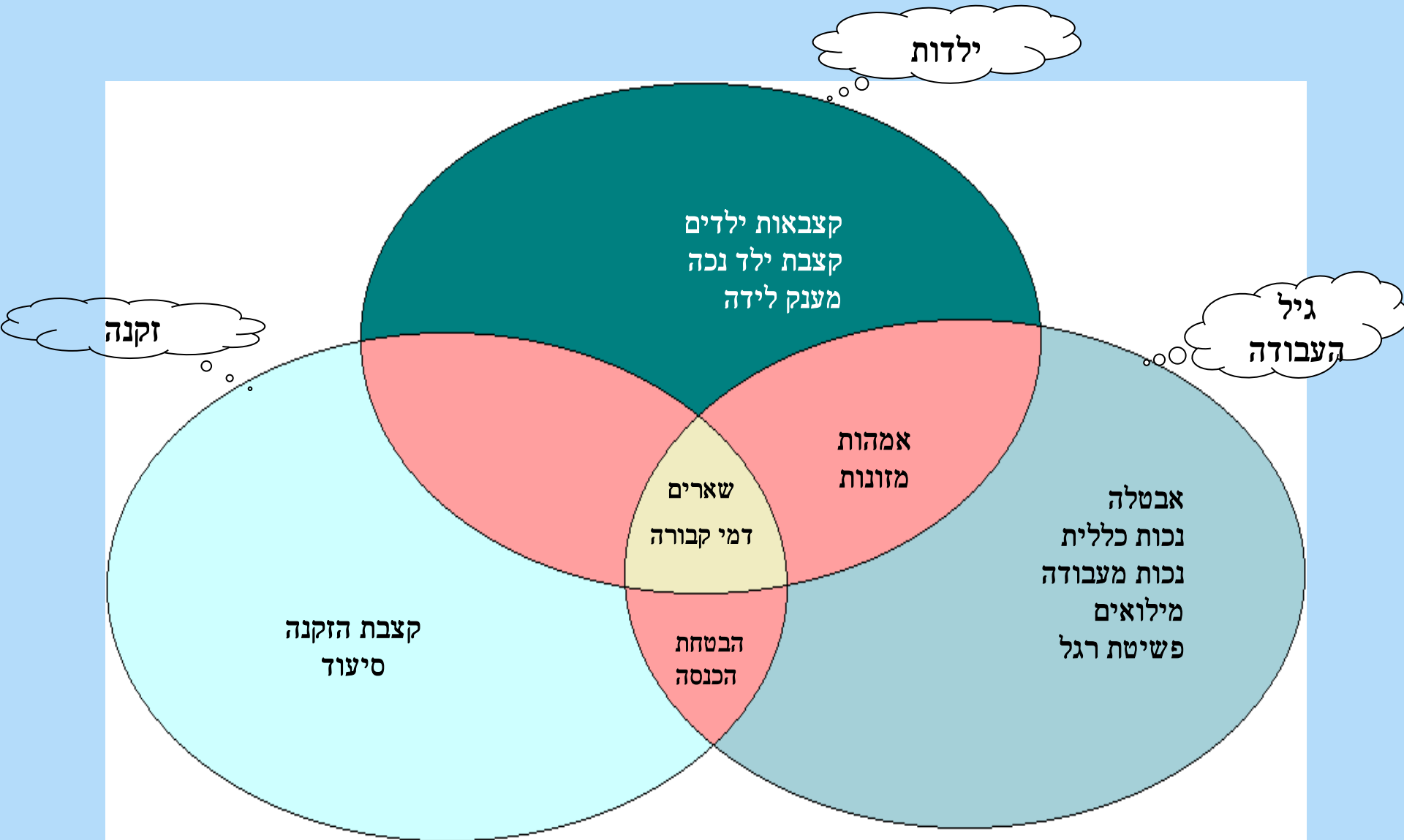
קצבאות לא גבייתיות

- נפגעי איבה
- מזונות
- אלימות במשפחה
- ניידות
- אסירי ציון והרוגי מלכות
- חסידי אומות עולם
- נפגעי עירויי דם
- נפגעי גזזת
- הבטחת הכנסה
- פוליו
- פוליו חו"ל
- ייעוץ משפטי
- אמנות בינלאומיות

קצבאות גבייתיות

- אמהות וילדים
- זקנה ושאירים
- נפגעי עבודה
- נכות כללית
- אבטלה
- סיעוד
- זכויות מתנדבים
- נפגעי תאונות
- שירות מילואים
- זכויות עובדים בפשיטת רגל מעבידים

הביטוח הלאומי במעגל החיים

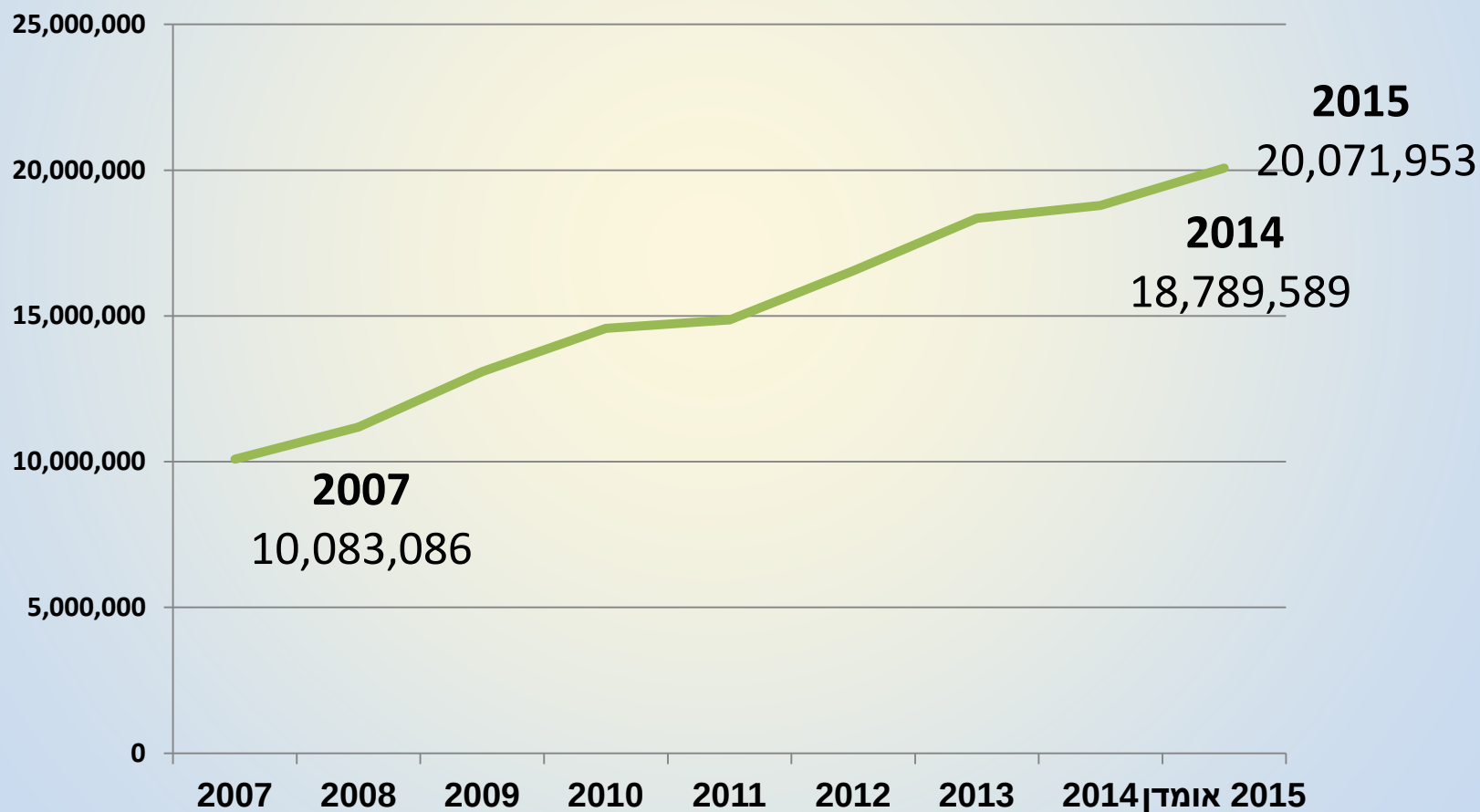

שירות

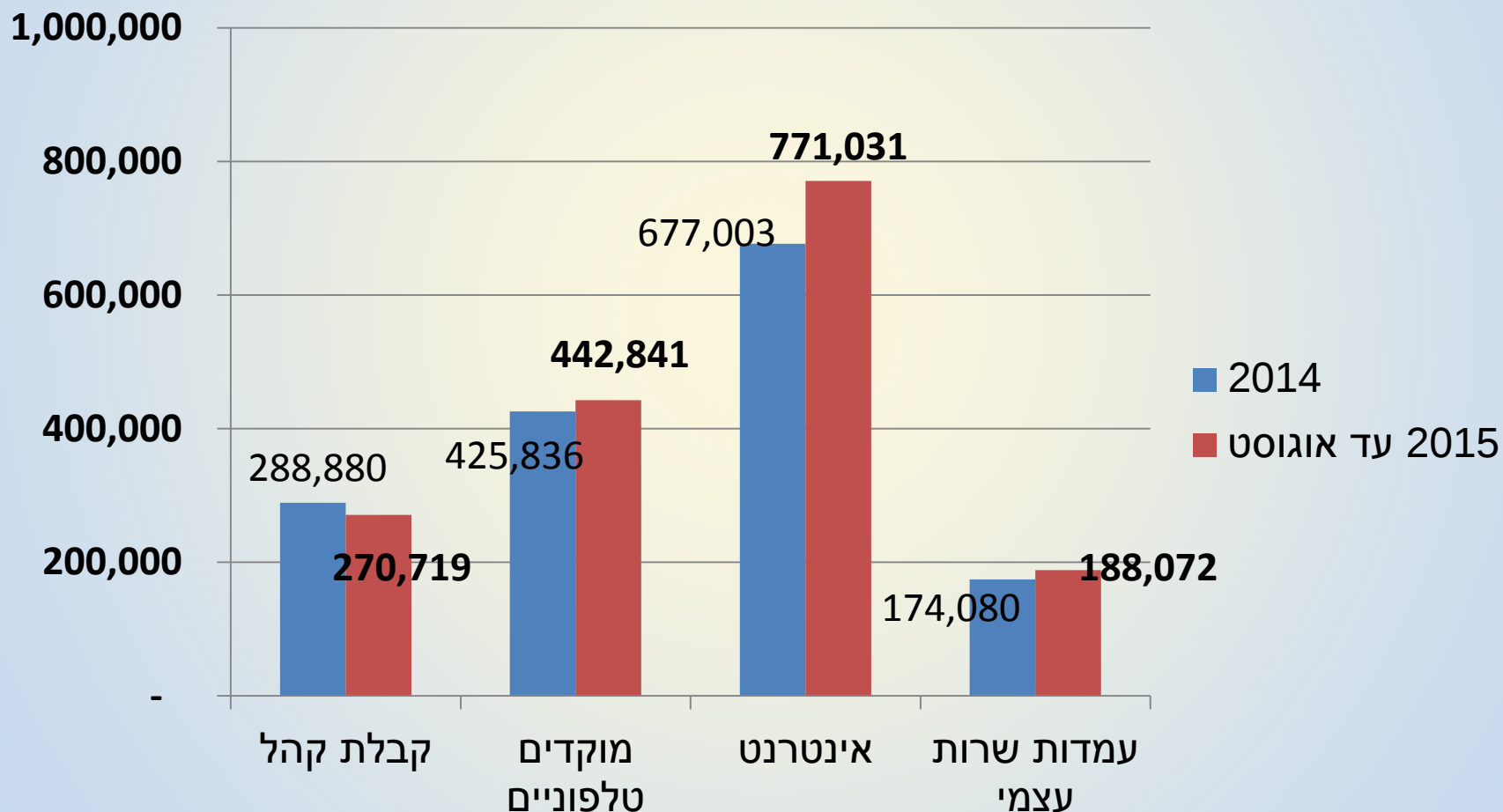
מספר פניות לערוצי השירות (על פני זמן)

קבלת קהל, אינטרנט, טלפון וקיוסקים

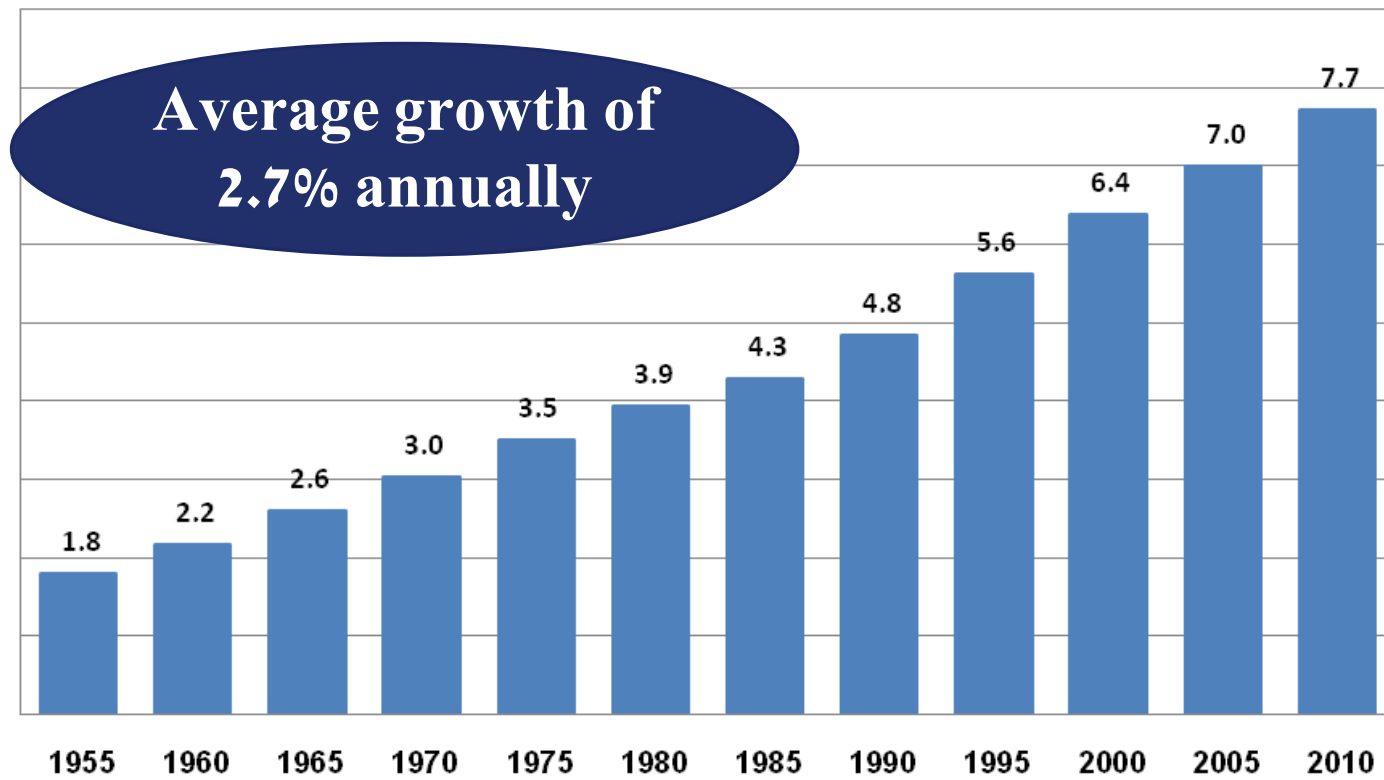
מספר פניות לערוצי השירות

(ממוצע חודשי)

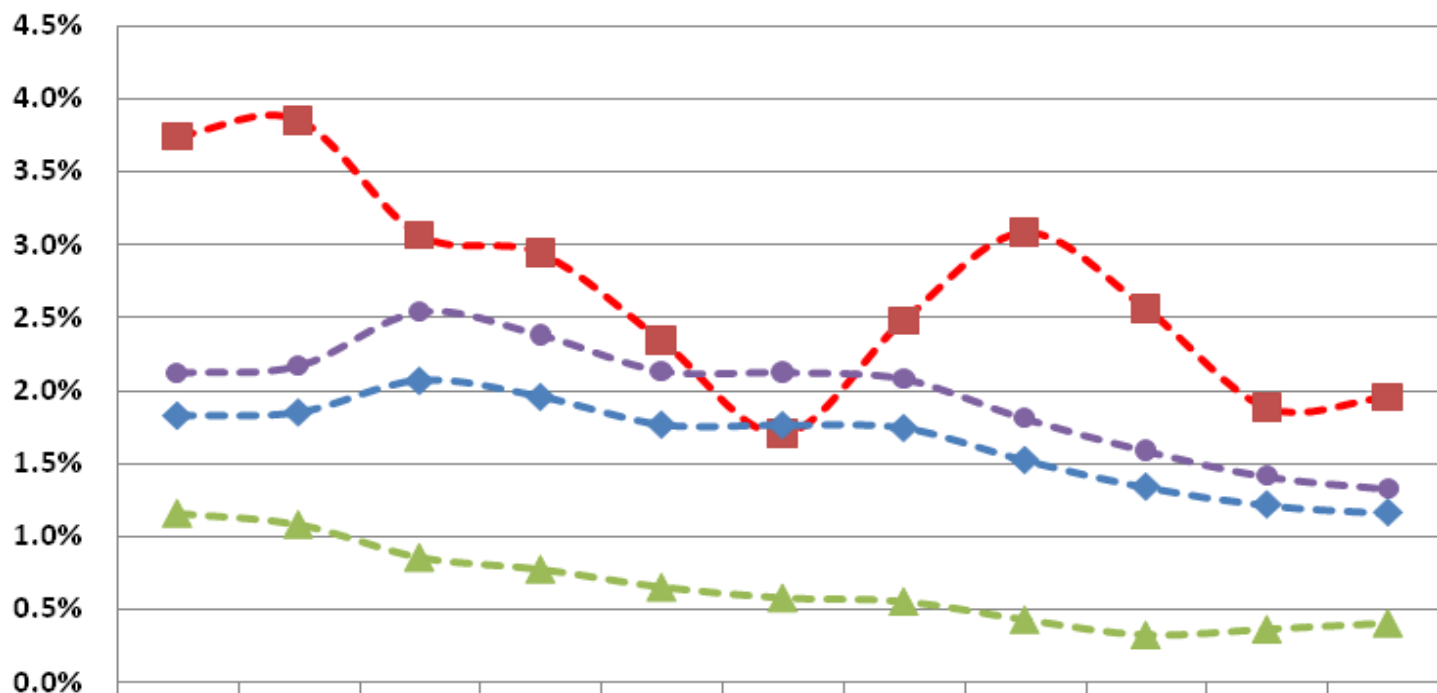

Very rapid population growth

Population of Israel 1955-2010 (millions)

Annual Population Growth Rate: Israel, World, Developed Countries and Developing Countries, 1956-2010 (percentages, average for 5-year period)

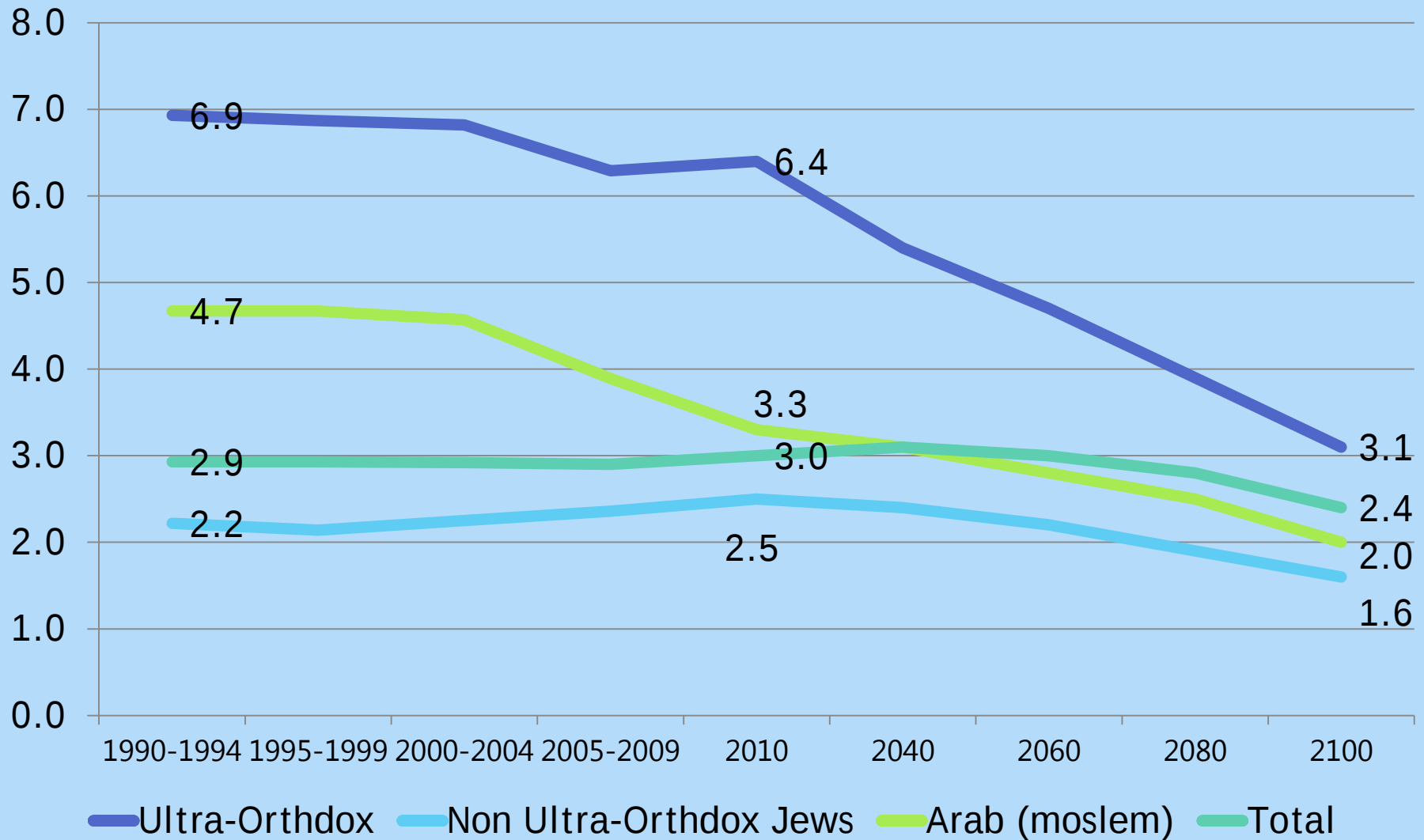

	1956-60	1961-65	1966-70	1971-5	1976-80	1981-85	1986-90	1991-95	1996-00	2001-15	2006-10
Israel	3.7%	3.9%	3.1%	2.9%	2.3%	1.7%	2.5%	3.1%	2.6%	1.9%	2.0%
The world	1.8%	1.9%	2.1%	2.0%	1.8%	1.8%	1.7%	1.5%	1.3%	1.2%	1.2%
developed	1.2%	1.1%	0.9%	0.8%	0.7%	0.6%	0.6%	0.4%	0.3%	0.4%	0.4%
developing	2.1%	2.2%	2.5%	2.4%	2.1%	2.1%	2.1%	1.8%	1.6%	1.4%	1.3%

Life Expectancy at Birth in the Jewish and Arab Population in Israel in 1975-2010, and Model Forecasts from 2010 until 2100

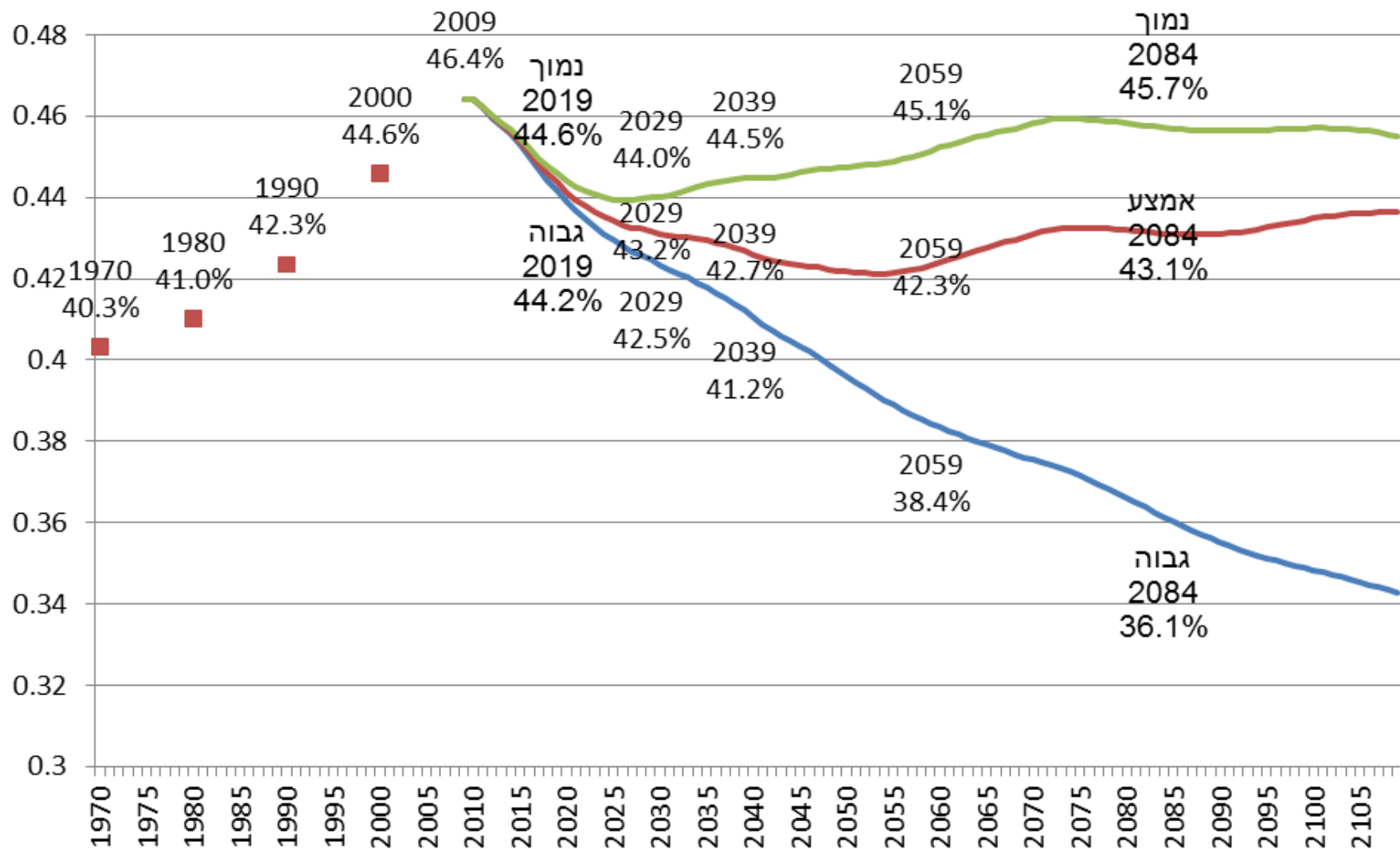
Year	Jewish men	Arab men	Jewish women	Arab women
1975-1979	71.1	69.2	76.3	72.0
1985-1989	74.1	72.7	77.8	75.5
1996-1999	76.6	74.6	80.5	77.2
2005-2009	79.4	75.5	83.1	79.3
2010	80.2	76.3	83.7	81.0
2020	82.6	80.1	86.9	83.6
2030	84.7	82.4	87.8	85.7
2040	86.6	84.5	89.5	87.6
2050	88.3	86.4	91.0	89.3
2060	89.9	88.2	92.3	90.8
2070	91.4	89.8	93.5	92.2
2080	92.8	91.3	94.5	93.4
2090	94.0	82.6	95.8	94.5
2100	96.1	93.9	96.5	96.3

Fertility of Jewish and Arab Population in Israel in 1990-2009, and Model Forecast from 2010 until 2109

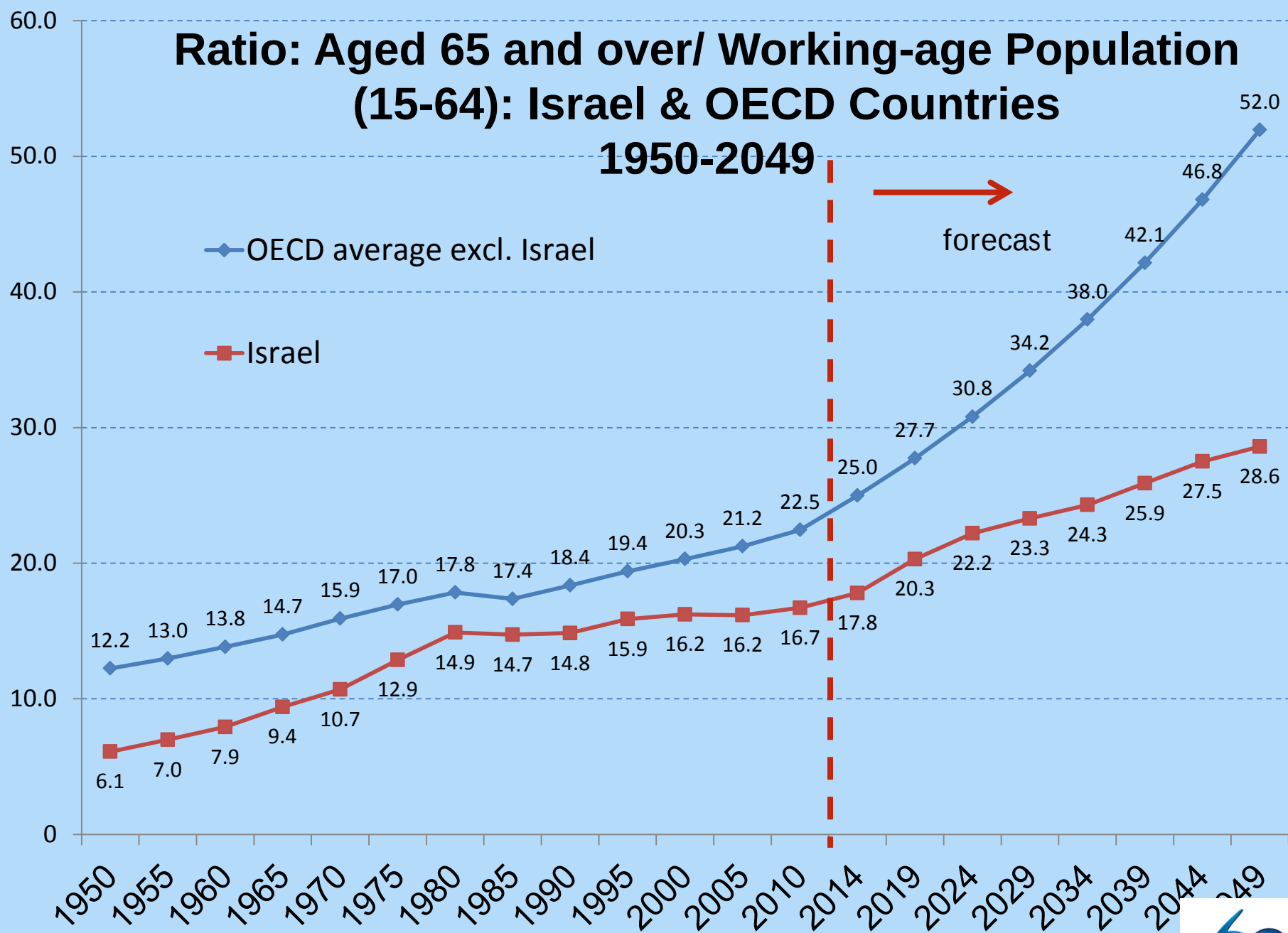
מפנה חד ב- % בגילאי העבודה בעשורים הקרובים

גרף 6: אחוז בגילאי עבודה (%) - 1970-2009, ו- 2010-2109 לפי תרחיש

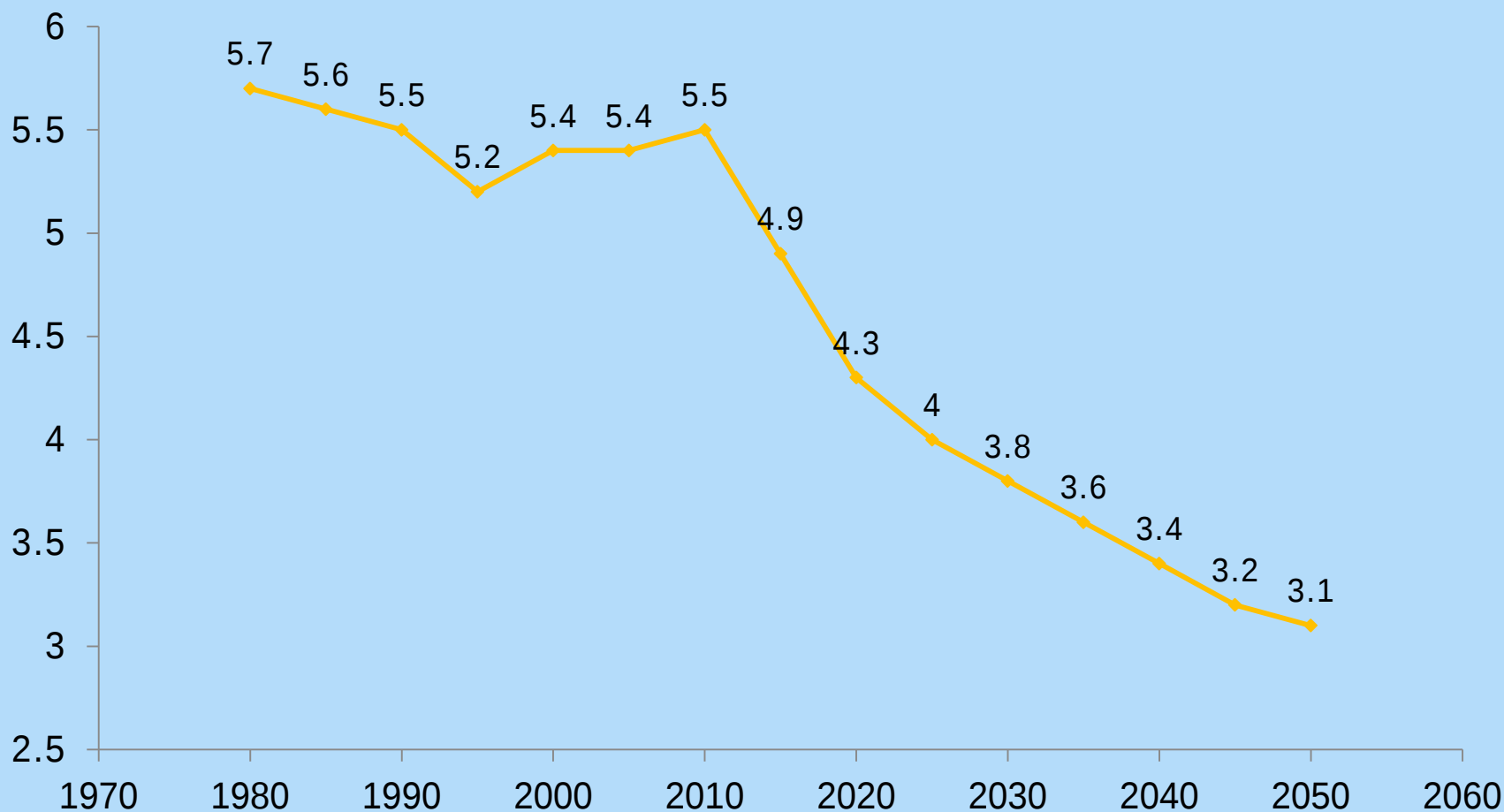
Ratio: Aged 65 and over/ Working-age Population (15-64): Israel & OECD Countries

1950-2049

הזדקנות האוכלוסיה

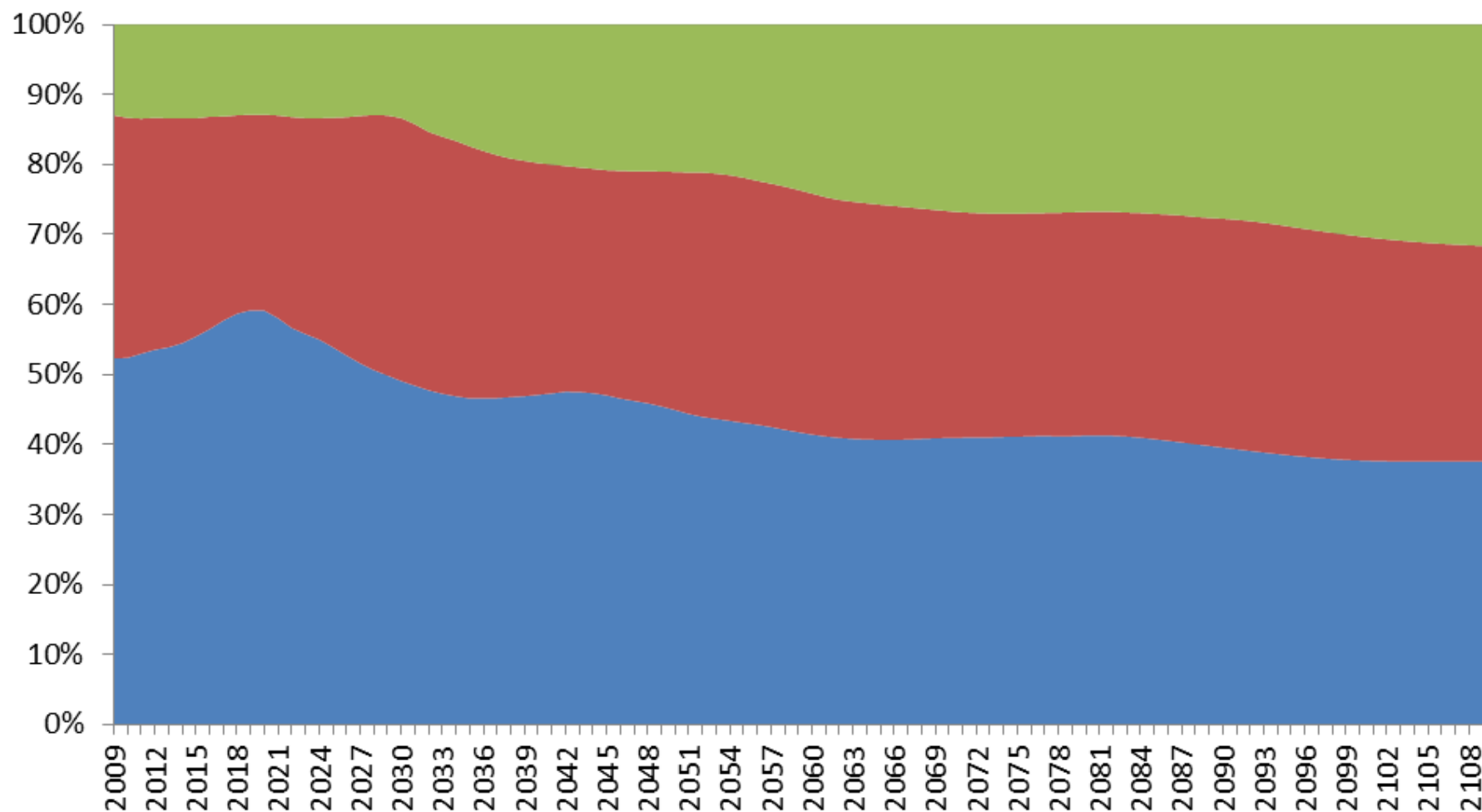
גידול ביחס התלות: גילאי 20-64 ביחס לגילאי 65 ומעלה

מקור: הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

גרף 13: מבנה גילים של בני 65 ומעלה, אחוזים, תרחיש אמצע

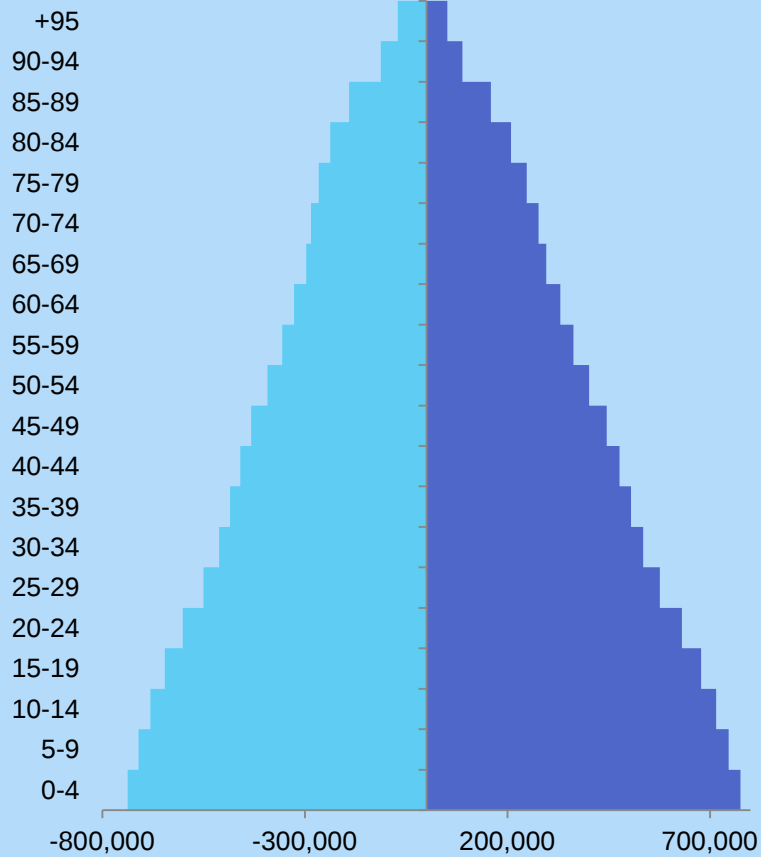
65-74 75-84 85+

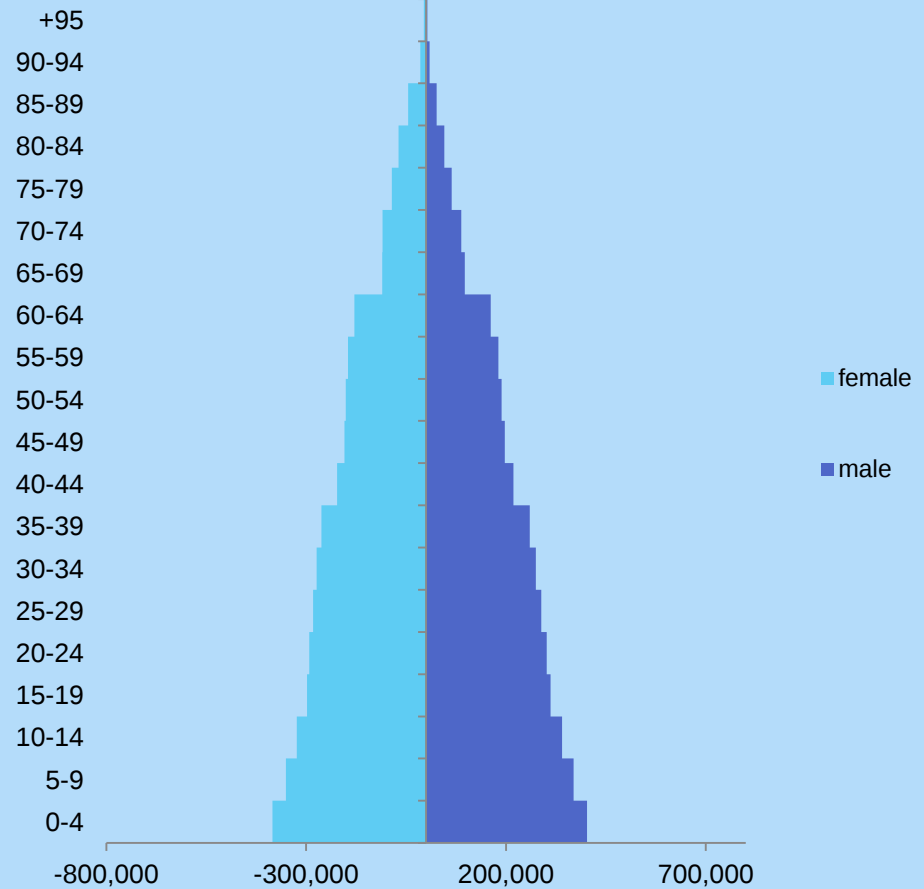
"הזדקנות הזקנים" - עלייה ב- % בני 85+

Total population

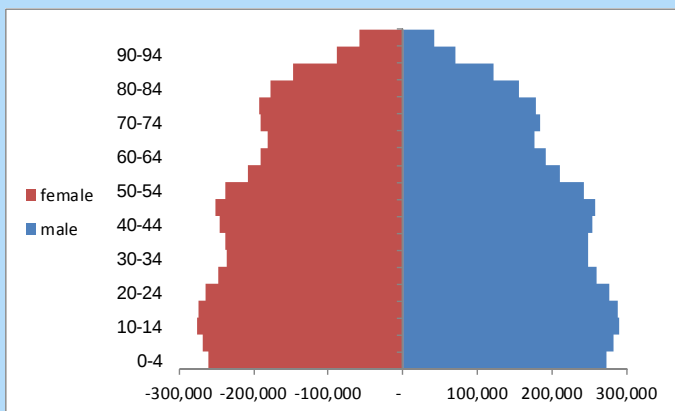
Year 2060

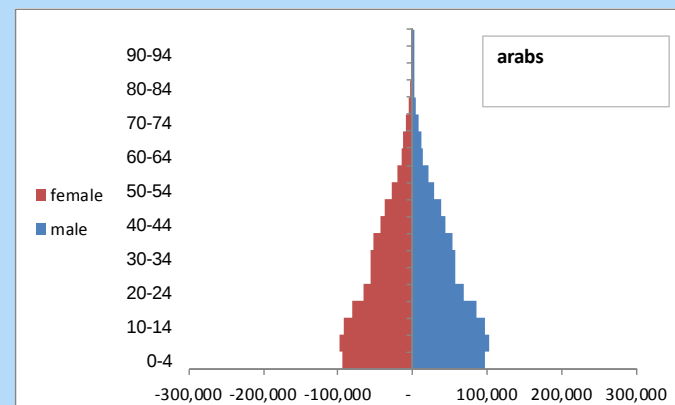
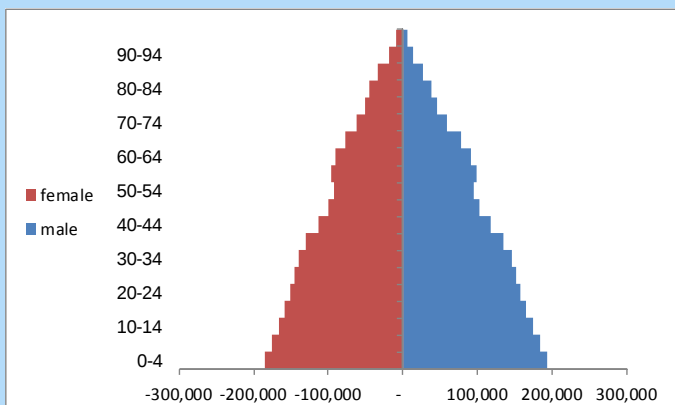
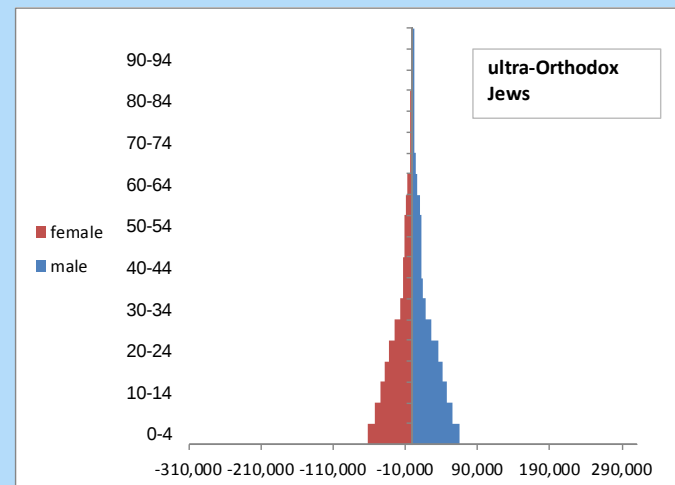
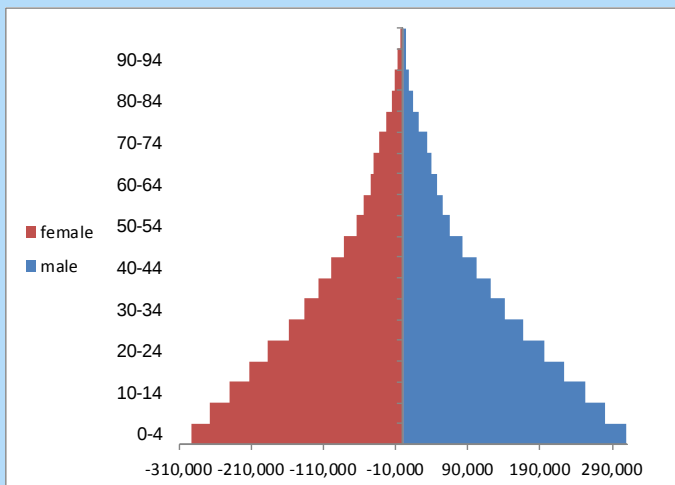
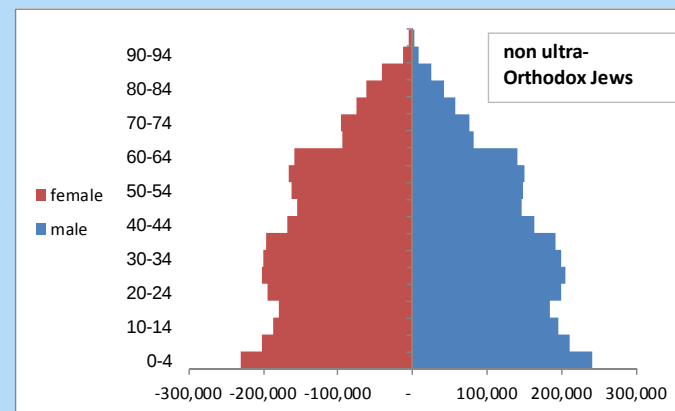
Year 2010

year 2060

year 2010

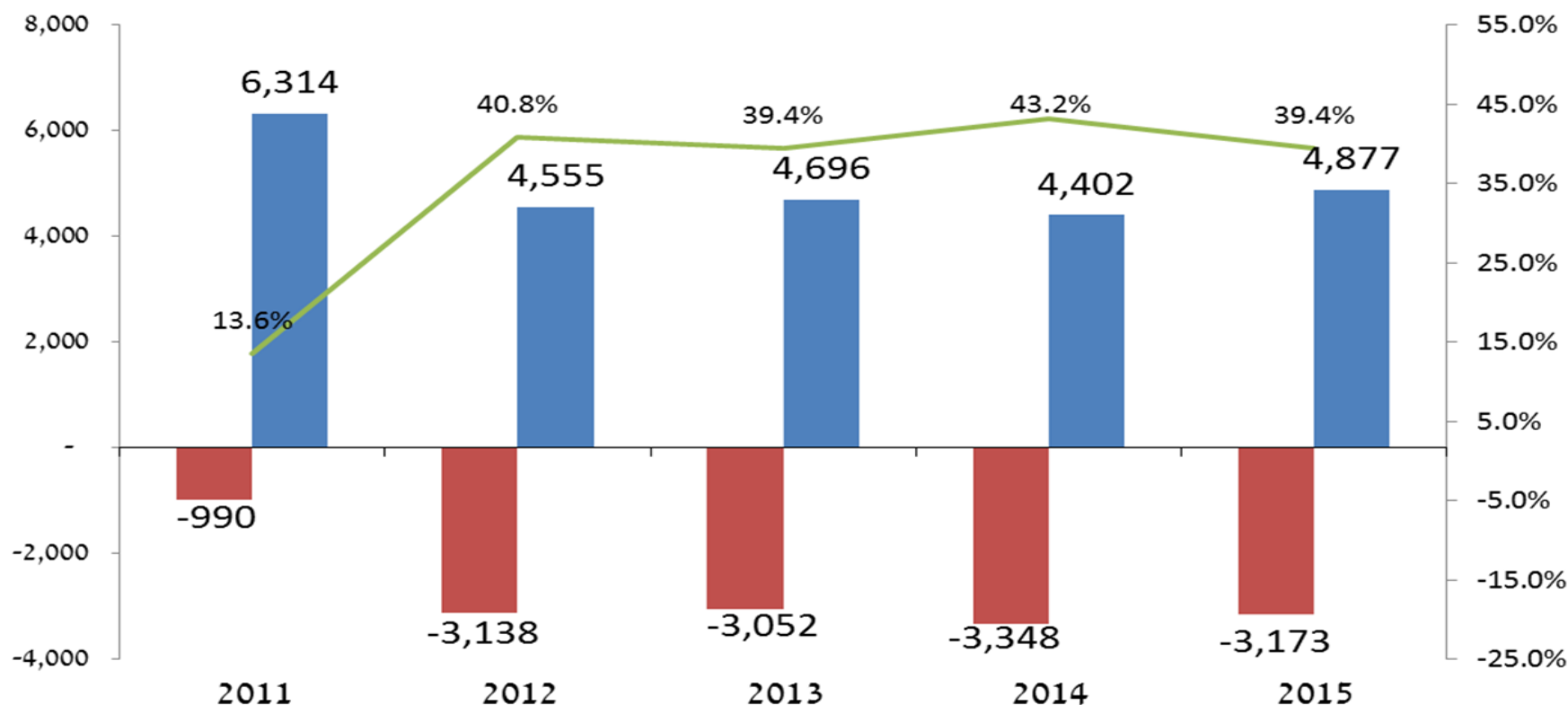
מסקנות עיקריות

ניתן לזהות מספר מגמות עיקריות שנובעות ממבנה האוכלוסייה ההתחלתי, על שני מרכיביה המרכזיים, מבנה הגילים והרכב לפי קבוצות:

1. גידול אוכלוסייה מהיר יימשך גם במקרה של ירידה בפריון
2. צפויה עלייה חדה בחלקם של החרדים בכלל ובקרב בגילאי העבודה בפרט (תחילה בקרב גילאי עבודה צעירים)
3. מגמת ההזדקנות חדה כוללת הזדקנות הזקנים והזדקנות חדה בקרב יהודים לא-חרדים וערבים
4. צפויה ירידה באחוז התושבים בגילאי עבודה ועלייה בנטל על העובדים

ב- איתנות פיננסית

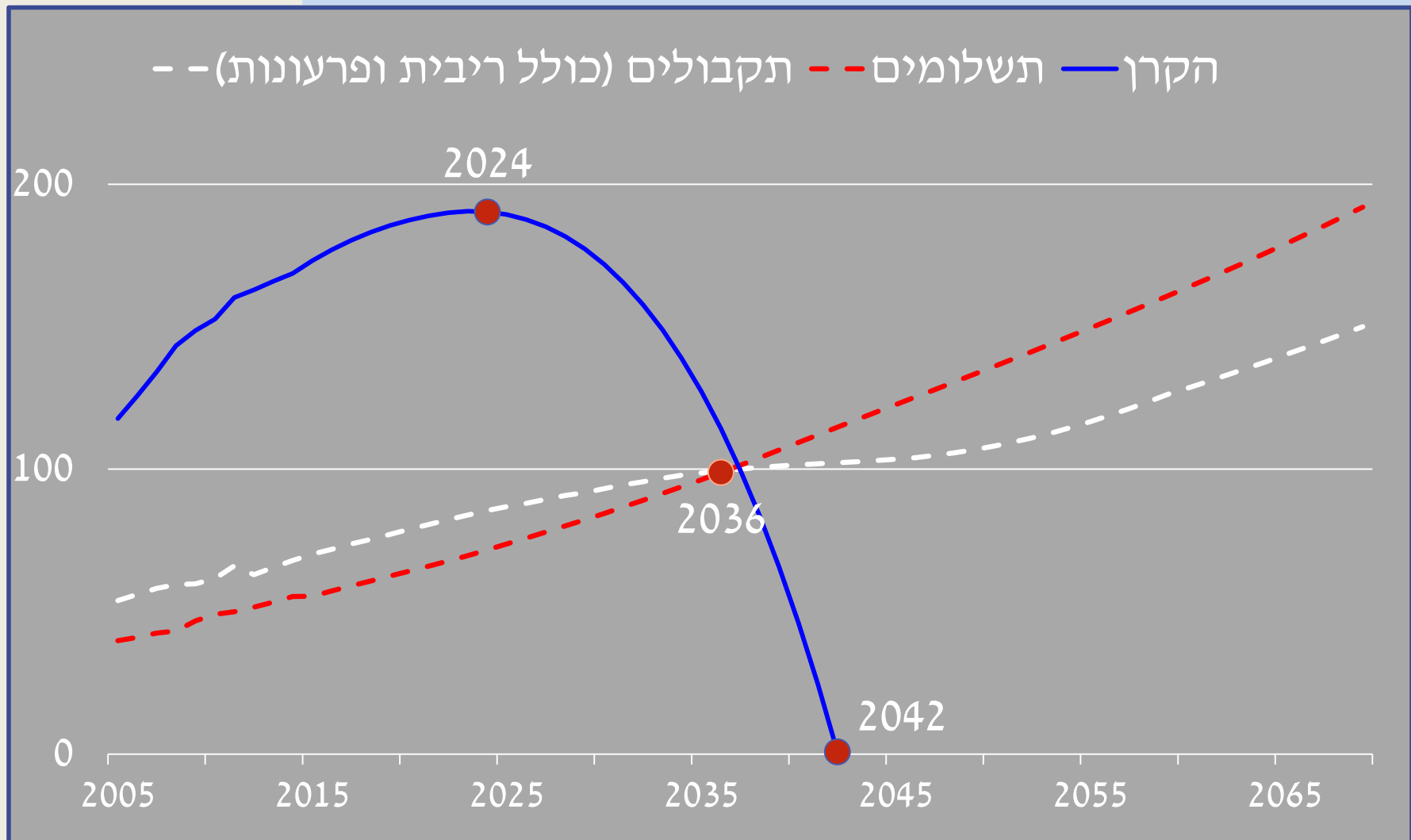
עודפים בחשבון 2011-2015 (כולל ריבית ולא כולל ריבית)

- עודף\גרעון תקבולים שוטפים על תשלומים (לא כולל ריבית)
- סך הכל עודף תקבולים על תשלומים (כולל ריבית)
- שימוש בריבית למימון הגירעון התפעולי

תחזית גרעון אקטוארי

תזרימים ויתרות קרן העודפים לפי תקבולים ותשלומים במיליארדי ₪

מקור: דוח אקטוארי מלא ליום 31/12/2010, המוסד לביטוח לאומי

הערכות לחיזוק האיתנות הפיננסית בחוק הסדרים 2015-16

שיפור האיתנות הפיננסית של הביטוח הלאומי צמצום הגרעון האקטוארי

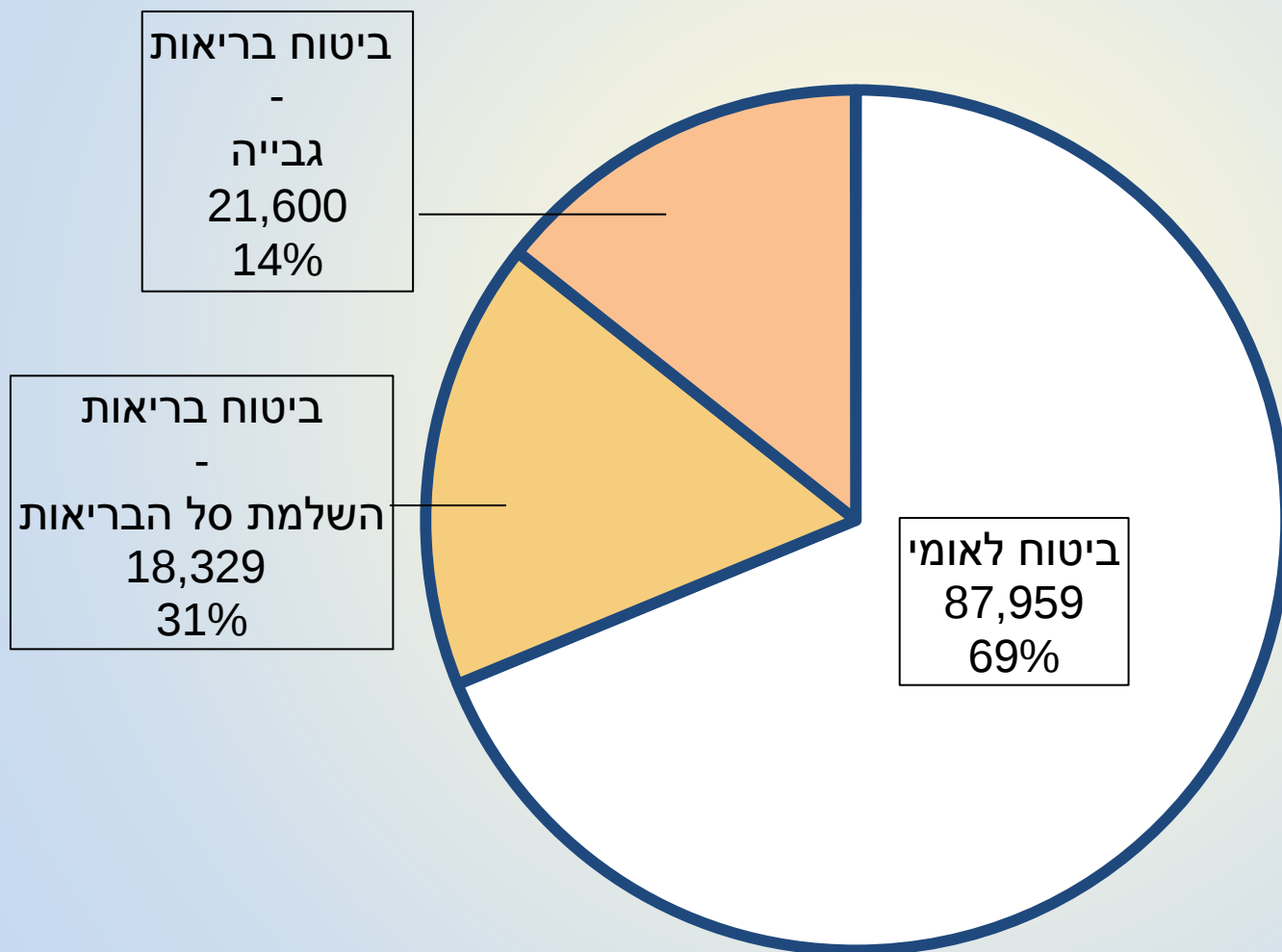
- **הקצבת אוצר בגין הזדקנות האוכלוסיה ("מקדם דמוגרפי")**
0.65 מילארד ₪
- **שיפוי אוצר על הוצאות מענק אשפוז**
2.7 מילארד ₪
- **העברת מימון הוצאות הריפוי של נפגעי עבודה לקופות החולים**
0.4 מילארד ₪
- **הרחבת רשת הגביה (ביטול עצירות חישוב)**
0.45 מילארד ₪
- **שיבוב מול חברות הביטוח**
0.6 מילארד ₪

סה"כ 4.8 מיליארד ₪
תוספת לקופת הביטוח
הלאומי

תקציב 2016

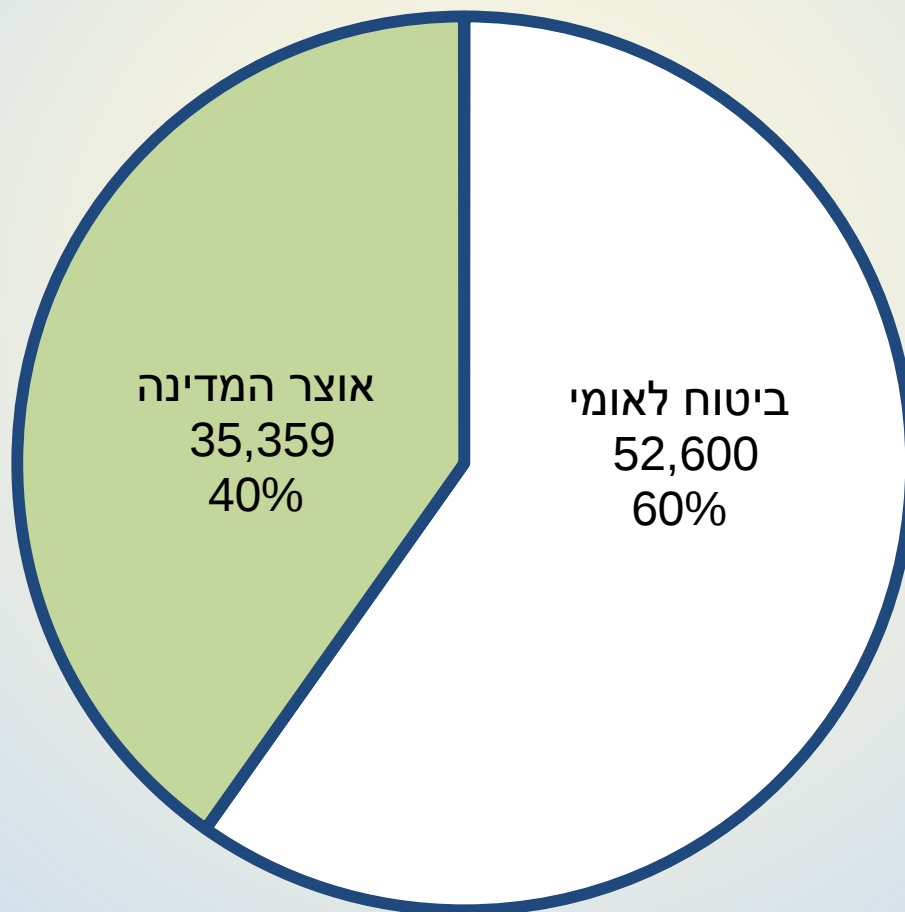
סה"כ תקבולים לשנת 2016 (כולל ביטוח בריאות והשלמת סל בריאות): (במיליוני ₪)

סה"כ תקבולים:
127,888 מיליון ₪

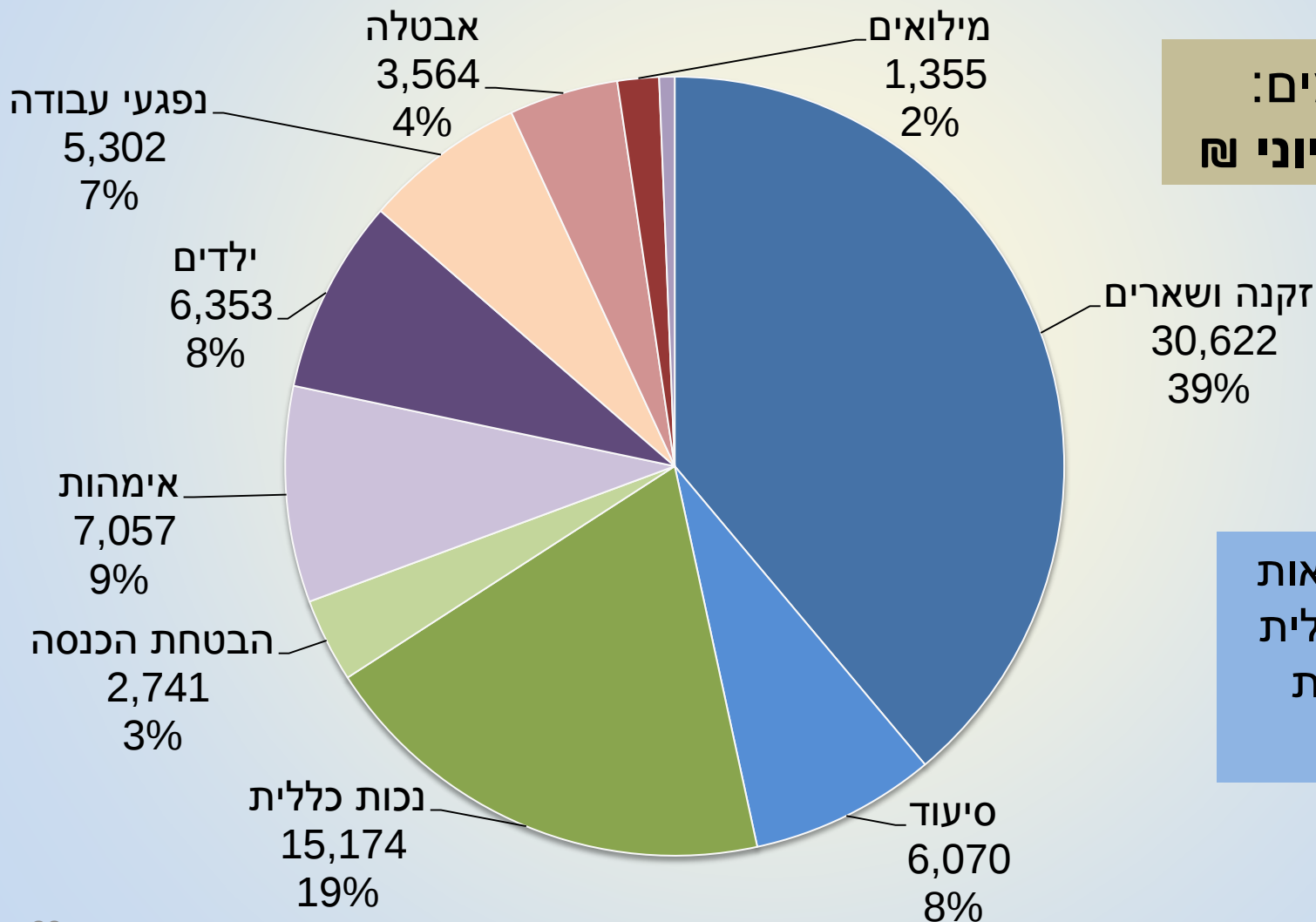

סה"כ תקבולים (ללא ביטוח בריאות) 2016 כולל גמלאות לא-גבייתיות (סעיף 9): לפי מקורות מימון בטל"א-אוצר (במיליוני ₪)

סה"כ תקבולים:
87,959 מיליון ₪

סה"כ תשלומי גמלאות (כולל סעיף 9 וחוקים אחרים, במיליוני ₪)

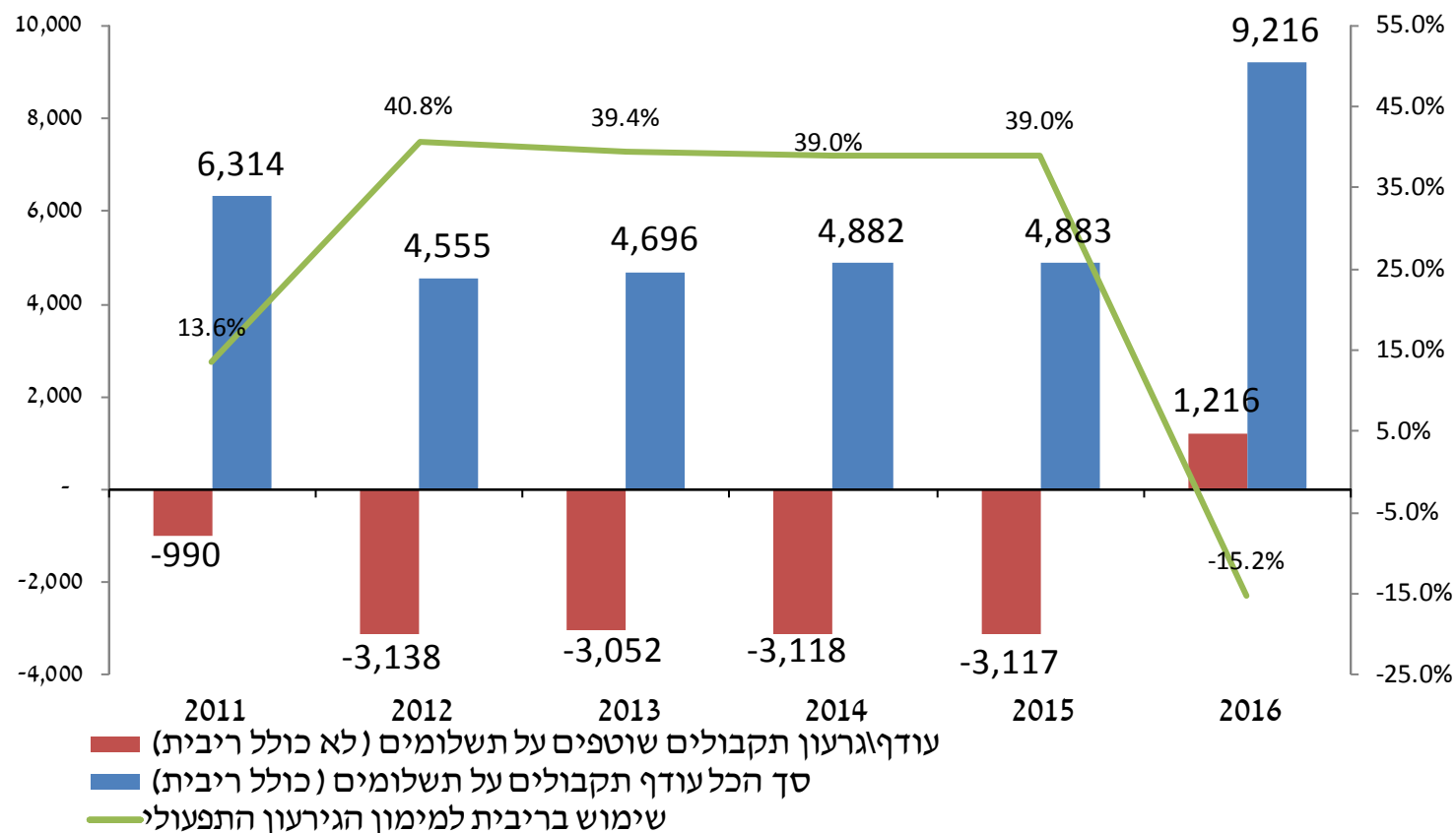

סה"כ תשלומים:
78,743 מיליוני ₪

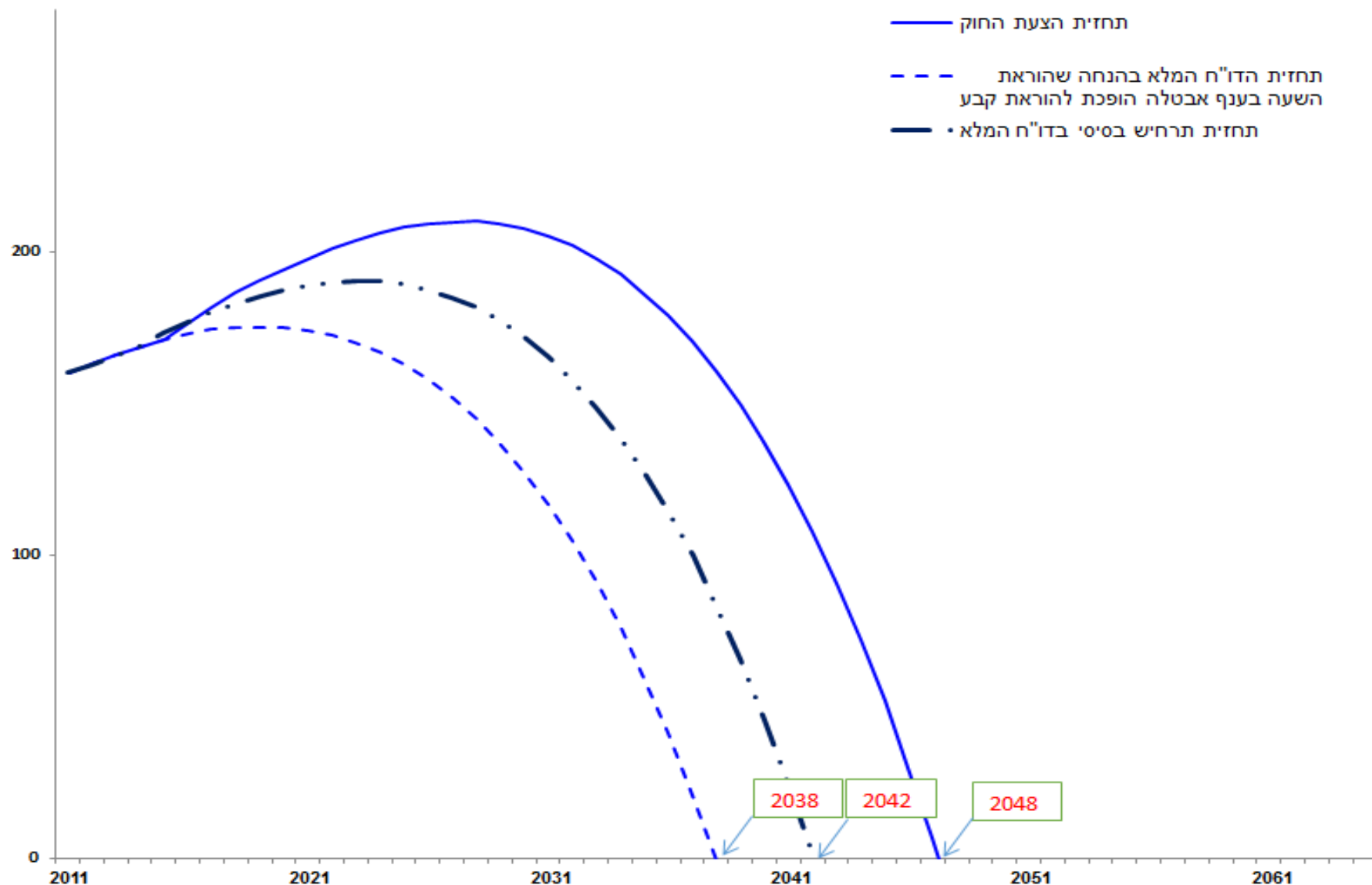
היקף סך הגמלאות
צפוי לעלות ריאלית
בכ-5.6% לעומת
שנת 2015

מאזן ביטוח לאומי: 2011-2016

(כולל ריבית ולא כולל ריבית)

שיפור תחזית הגרעון האקטוארי

המוסד לביטוח לאומי

האגף לפיתוח שירותים (קרנות)

- **קרן פיתוח שירותים לנכים**
- **קרן קידום תוכניות סיעוד**
- **קרן ילדים בסיכון**
- **קרן מפעלים מיוחדים**
- **קרן מנוף לצמצום תאונות עבודה**

קרן סיעוד

תקציב 2014: 38.8 מלש"ח
אוכלוסיית יעד: קשישים מוגבלים בקהילה ובמוסדות
כיווני פעולה:

תשתיות

- שיפוץ והקמת מרכזי יום לתשושים ותשושי נפש - בשיתוף עם אשל
- מועדונים מועשרים - שיפוץ והנגשה - בשיתוף משרד הרווחה
- שיפוץ והתאמת מחלקות עפ"י דרישות המשרדים (תשושים, ת"נ סיעודיים, סיעוד מורכב, שיקום, תת חריפה) – בשיתוף משרד הבריאות
- שיפוץ והתאמת מחלקות בתי אבות פרטיים - בשיתוף עם אשל

מודלים חדשים להפעלת מרכז יום

- מרכז יום רב שירותי
- מרכז יום בשעת אחה"צ
- מרכז לילה לקשישים דמנטיים

בני משפחה מטפלים

- קבוצות תמיכה בשיתוף עמותת עמדא

תוכניות למניעת הדרדרות

- תוכנית פויירשטיין לקשישים בבית – בשיתוף אגף יעוץ לקשיש
- בטיחות הקשיש בביתו – בשיתוף מד"א והמוסד לבטיחות וגיהות
- לחצני מצוקה חכמים לקשישים דמנטיים (במכרז לגוף מסחרי).
- שילוב סל שירותי סיעוד במסגרת קהילה תומכת – בשיתוף אשל
- שילוב שיקום בקהילה במרכזי יום – בשיתוף אשל
- הפעלת תוכנית ניסיונית מודל משולב באשקלון INTEGRATED CASE

קרן מפעלים מיוחדים

- הכשרת כוח אדם לטיפול בזקנים

- תוכנית ליטו"ף פיילוט – בשיתוף אשל ועמותת עמדא
- הכשרת צעירים מטפלים בזקנים כולל במגזרים ייעודיים – בשיתוף אגף הסיעוד, אשל ועמותת דרור

- העצמה וחיזוק בני משפחה של זקנים בקהילה

- מרכז עירוני למטפלים עיקריים בזקנים – בשיתוף עם אשל

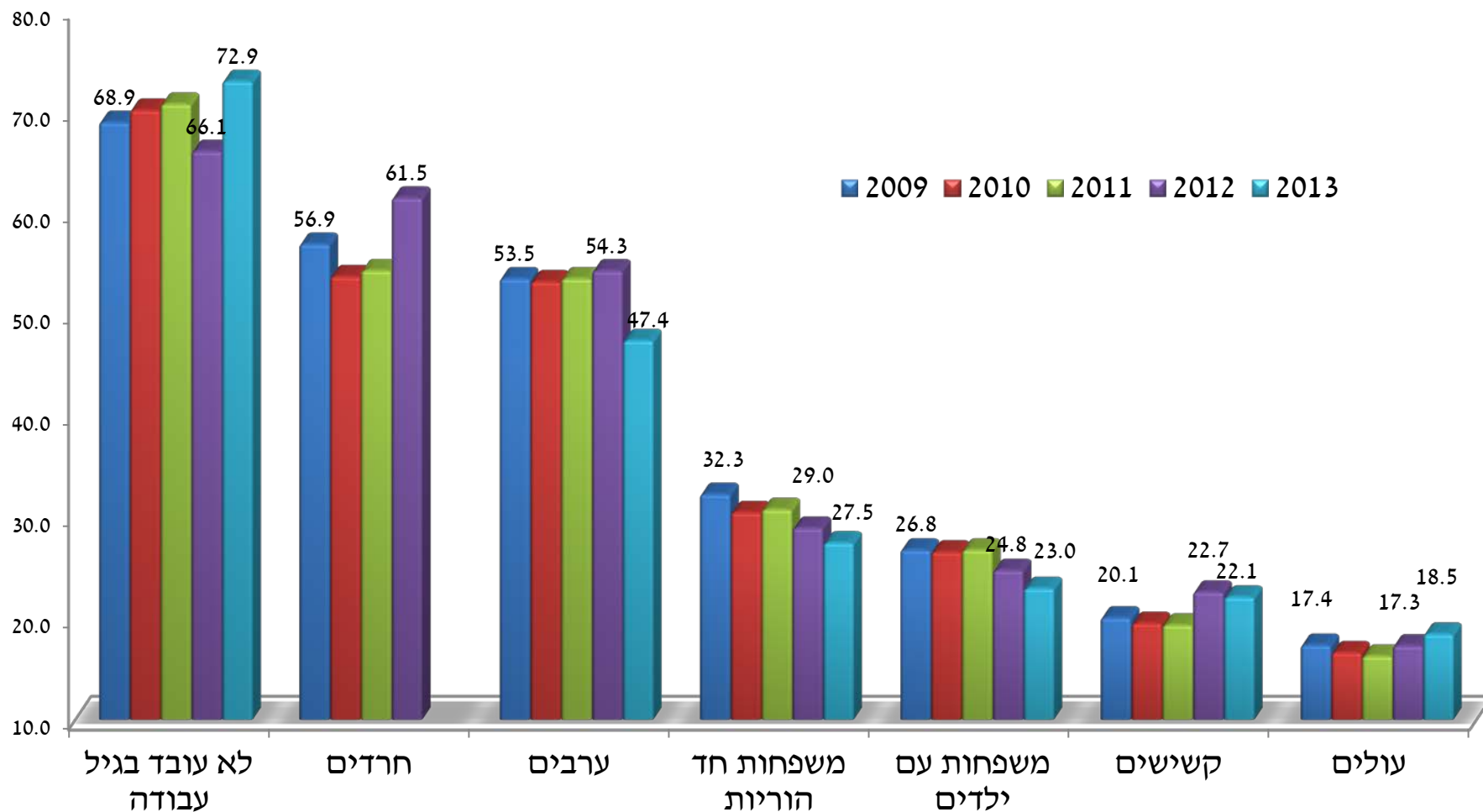
קרן מפעלים מיוחדים

- פיתוח תחום התעסוקה בקרב מבוגרים – קריירה, השמה בעבודה ויזמות

- תעסוקה והשמה של מבוגרים בגילאי 60 ומעלה בשוק הפתוח – כולל הטמעה והרחבה – בשיתוף אשל
- מודל לתעסוקה בשכר – בשיתוף עם עמותת קליק בהוד השרון במועדונים לקשישים
- הנכס הכלכלי של הגיל השלישי – עמותת תלם וקליק – דגש על שילוב באמצעות העסקה עצמית של מבוגרים

א- עוני

תחולת העוני של משפחות בקבוצות אוכלוסייה נבחרות 2009-2013

עוני = חולי

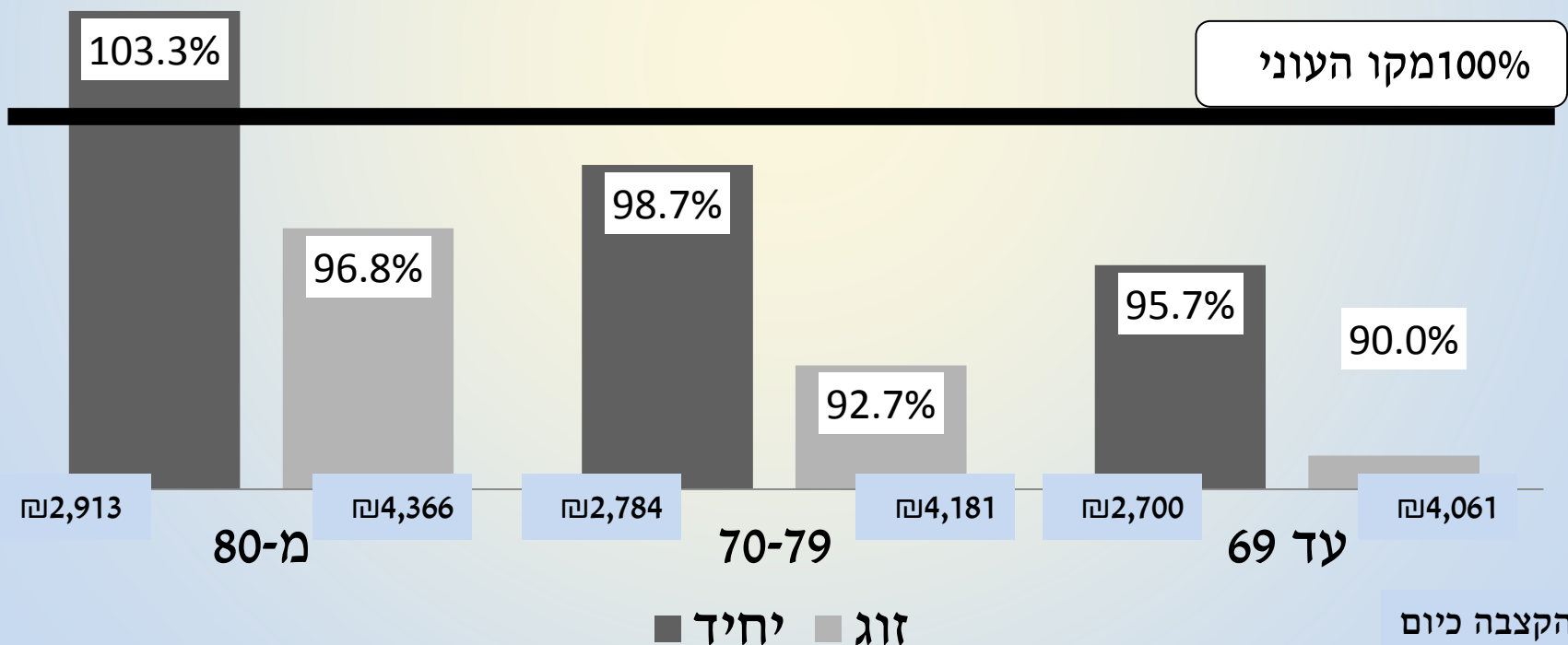
השלמת הכנסה לקשישים המצב כיום

הרכב משפחה קו עוני 2012

יחיד 2,820 ₪

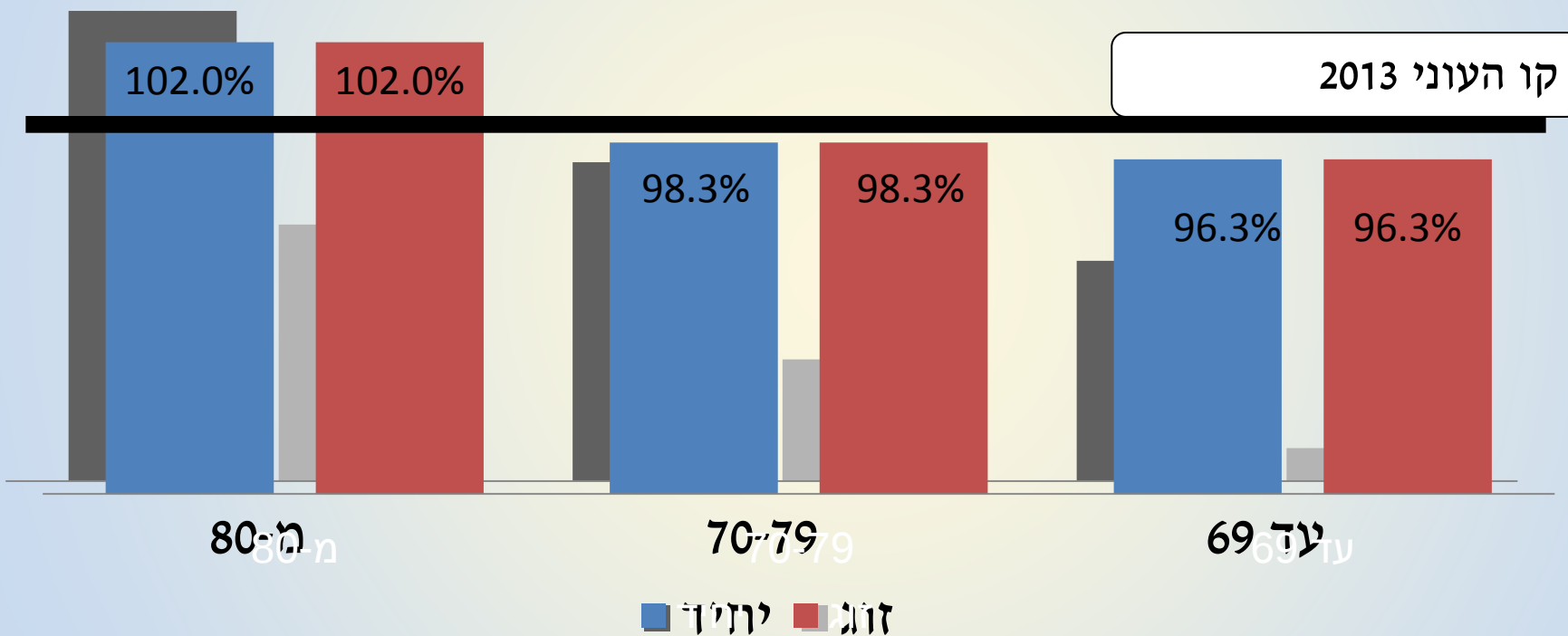
זוג 4,512 ₪

100% מקו העוני

קצבת השלמת הכנסה לקשישים העלאת הקצבה לסביבת קו העוני

סה"כ עלות: 550 מיליון ₪

135 ₪	511 ₪		155 ₪	523 ₪		176 ₪	542 ₪		תוספת לקצבה
3,151 ₪	4,980 ₪		3,042 ₪	4,807 ₪		2,979 ₪	4,706 ₪		קצבה חדשה*

האתגר לעתיד

המוסד לביטוח
לאומי

הגדרת הזקן

**לתעסוקה
לסיעוד**

לפעילות חברתית תומכת

נושאים אסטרטגיים

הברכה שבעליית תוחלת החיים וההערכות הלאומית

העלאת גיל הפרישה

דאגה לקיום והתמודדות עם העוני בזיקנה

משמעות המעבר לפנסיה צוברת על הכנסות הקשישים

תעסוקה בעידן של העלאת גיל הפרישה

התמודדות עם הבדידות ודיכאון

סיוע לבני המשפחה לא רק בנושאים כלכליים

נושאים אסטרטגיים

המחסור במטפלים

הכשרה של מטפלים

אינטגרציה של שירותים

רפורמה ביטוחית בסייעוד

התאמת חוק הסייעוד לצורות מגורים חדשות

חדשנות במבנה ותפעול בתי האבות הקלסיים